

'Meer natuur voor minder geld'

Groenfondsdirecteur Roelof Balk: 'groene' kraan moet open

Het Nationaal Groenfonds wil dat de nieuwe regering de groenfinanciering flink versoepelt. Bureaucratische regels maken die financiering voor nieuwe natuur moeizaam, juist nu er extra geld nodig is.

Het ging allemaal zo goed. Natuurontwikkeling, betaald met geld dat via een speciale fiscale regeling was opgehaald bij de burgers: de groenfinanciering. Beleggers die in het groenfonds investeerden kregen fiscale voordelen. Met dat geld van beleggers konden overheid en particulieren natuur en landschap ontwikkelen tegen speciale lagere rentetarieven. De regeling was een echte stimulans, maar ze was te succesvol. Beleggers hebben sinds 1995 ongeveer 5 miljard euro geïnvesteerd in natuurontwikkeling. Zoals zo vaak in de politiek, bete-

Grondaankopen voor de EHS, particuliere initiatieven en de aanpak van verrommeling lopen spaak. Groenfondsdirecteur Roelof Balk schreef een noodkreet aan minister Cramer van VROM.

kent succes een abrupt einde, want het kost de staat teveel geld. Door een aanscherping van de regels blokkeerde het vorige kabinet de regeling vrijwel geheel voor ontwikkeling van natuur en landschap.

Nieuwe opbloei

Het Nationaal Groenfonds heeft bij het nieuwe kabinet gepleit om de Groenfinanciering weer een nieuwe impuls te geven. Het fonds beheert de centrale geldpot, waarin de beleggers hun geld storten en het geeft vervolgens leningen uit. Directeur Roelof Balk wil specifiek een ruimere toepassing van de fiscale groenregeling voor natuurprojecten. Met deze faciliteit subsidieert de overheid indirect een stukje van de particuliere investeringen in de natuur. Dat levert volgens Balk een grote maatschappelijke bate op, die de overheid zonder inzet van privaat geld veel meer zou kosten. Maar Den Haag heeft de groene kraan vrijwel dicht gedraaid. 'Er werd in de afgelopen twee jaar veel strikter gekeken naar natuuraanleg,' legt Roelof Balk uit. 'Hierdoor werd het vrijwel onmogelijk om groenfinanciering voor natuurontwikkeling te krijgen. De Groenfinanciering voor biologische landbouw, windmolens en zonnepanelen verliep daarentegen wel goed.'

Investeringen

Bureaucratische regels verhinderen nu het gebruik van de groenregeling. Roelof Balk: 'Voorheen kochten de twaalf provincies gezamenlijk grond. Dat werd betaald via de Groenfinanciering. Sinds twee jaar gaat dat per provincie. Een goede aanpassing, maar nu kan dit ineens niet meer via de Groenfinanciering. Waarom de regering dit heeft ingevoerd, is mij een raadsel.'

Een tweede aanpassing geldt de particulieren, die geld voor het realiseren van natuur nodig hebben. Het Groenfonds zorgde ervoor dat ze dat geld eenvoudiger konden krijgen. 'Maar ook die lening mag niet meer via de Groenfinanciering,' vertelt Roelof Balk.

Versoepeling

Om de ontwikkeling van natuur weer een nieuwe stimulans te geven, wil het Groenfonds een duidelijke versoepeling van de bestaande fiscale groenregeling. 'Natuurontwikkeling moet een extra voordeel krijgen. Voor windmolens en zonnepanelen kan men de energie verkopen, maar natuuraanleg kun je niet verkopen.' Roelof Balk bepleit versoepelingen om natuurontwikkeling een extra impuls te geven. Hij geeft een voorbeeld. Fiscale groenfondsen, die beleggers willen aantrekken, moeten nu minimaal 70 procent van hun beleggingen in groenprojecten investeren om het fiscale voordeel te krijgen. Dat minimum zou omlaag moeten naar bijvoorbeeld 50 procent. 'Dan zouden meer beleggers investeren in natuur. Natuurontwikkeling voor minder geld, dat betekent gewoon meer natuur en landschap.' De Groenfondsdirecteur geeft aan dat dit soort aanpassingen noodzakelijk zijn. 'De vorming van de Ecologische Hoofdstructuur ligt achter op schema. Particulieren doen steeds meer, maar ze kunnen het niet alleen. Er is geen geld voor de aankoop van grond en de aankoopdoelstelling is verlaagd. Wanneer we versoepelingen van de Groenfinanciering doorvoeren, kan de EHS versneld worden. Ook de aankoop van grond rondom Natura 2000 gebieden, zal makkelijker worden. Daarnaast zitten we ook met de effecten van de klimaatverandering. Om het vele water dat in de toekomst via de rivieren ons land binnenstroomt op te vangen, moeten we versneld riviergebieden herinrichten. Nederland is een delta en alle belangrijke natuurgebieden liggen in de waterrijke gebieden. Om die natuurgebieden en het rivierengebied natuurlijk en landschappelijk te houden, moeten we nu particulieren stimuleren grond aan te kopen en dat goed in te richten met oog op de klimaatveranderingen.'